

ایران و آمریکا به نتیجه می‌رسند؟

شرق: ارزیابی ولادیمیر سائین، محقق ارشد مؤسسه شرق‌شناسی

آکادمی علوم روسیه و ایوان تیموفیف، مدیر برنامه شورای امور بین‌الملل روسیه درباره سبکناال‌ها توافق تهران–واشنگتن: دولت جو بایدن در حال مذاکره محرمانه با ایران برای دستیابی به یک توافق غیررسمی است که برخی از مقامات ایران آن را آتش‌بس سیاسی می‌نامند. حقیقت مذاکرات ضمنی واشنگتن با تهران به‌طور مستقل، توسط سه مقام بلندپایه اسرائیل، یک مقام ایرانی و یک مقام آمریکایی تأیید شده است. ایالات متحده آمریکا از تهران انتظار دارد که برنامه هسته‌ای خود را محدود کند (به‌طور دقیق‌تر، از غنی‌سازی اورانیوم بالاتر از سطح تولید فعلی خودداری کند) و شهروندان آمریکایی ایرانی‌الاصل را که اکنون در زندان‌های ایران هستند، آزاد کند و از همه جالب‌تر از بخشی از همکاری نظامی با روسیه خودداری کند. در مقابل، ایران انتظار دارد آمریکا تحریم‌ها را افزایش ندهد، نفتکش‌های خارجی را توقیف نکند و به دنبال قطع‌نامه‌های تنبیهی جدید در سازمان ملل متحد نباشد. تهران همچنین از واشنگتن انتظار دارد که میلیاردها دلار از دارایی‌های ایران را در ازای شهروندان زندانی آزاد کند. ایران در شرایط نامناسب اقتصادی قرار دارد. ولادیمیر سائین، محقق ارشد مؤسسه

«شرق» بررسی می‌کند

عربستان می‌تواند به تکمیل خط آهن شلمچه–بصره کمک کند؟

مهدی بازگان: منابع عربی اعلام کردند که عربستان سعودی اتصال خط ریلی با ایران را بررسی می‌کند. روزنامه کویتی الجزیره اعلام کرد جورج مالبرونو، خبرنگار ارشد روزنامه فرانسوی «لوفیکارو» در امور خاورمیانه، خبر داده که عربستان اتصال خط ریلی با ایران از طریق کویت و بصره عراق را بررسی می‌کند.

خبرنگار لوفیکارو به نقل از یک منبع سعودی این خبر را اعلام کرد و این منبع اخیرا به همراه محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان، به فرانسه سفر کرده و در سمینار سرمایه‌گذاری سعودی–فرانسوی مشارکت کرده است. مالبرونو همچنین از دشواری‌های سرمایه‌گذاری در ایران به دلیل تحریم‌ها هم سخن گفت و در تویییت نوشت: «یک مقام ارشد در خلیج فارس در مورد سرمایه‌گذاری اعراب منطقه در ایران می‌گوید ما نمی‌توانیم به دلیل تحریم‌های فعلی آمریکا کار خاص و مهمی بکنیم».

مواد غذایی و تجهیزات پزشکی برای شهروندان ایرانی استفاده خواهد شد.

چندی پیش، آیت‌الله علی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب ایران، گفت که اگر زیرساخت‌های هسته‌ای ایران دست‌نخورده باقی بماند، می‌تواند توافق با غرب را تأیید کند. وی همچنین گفت که ایران باید حداقل با بازرسان هسته‌ای بین‌المللی همکاری کند. سائین پیش‌بینی می‌کند که برای هر یک از نکات ذکر‌شده، احتمالا یک معامله وجود دارد و هنوز هم پیشرفت‌هایی در این مسیر وجود خواهد داشت. این خاورشناس خاطر‌نشان کرد: «طیفی در ایران وجود دارند که به‌طور کلی مخالف هرگونه گفت‌وگو با غرب هستند. از سوی دیگر، وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشور

گفته رحیمی نیا، خط ریلی شلمچه–بصره با وجود اهمیت از بعد اقتصادی و گردشگری و حتی استراتژیک میان ایران و عراق طی دو دهه گذشته و با وجود ردوبدل‌شدن وعده‌ها توسط دولت‌های مختلف هنوز تکمیل نشده است. از این‌رو، کارشناس مسائل بین‌الملل تأکید دارد که به دلیل فشار کشورهایی مانند آمریکا و همچنین برخی مخالفت‌ها در داخل عراق، هنوز موضوع تکمیل این راه‌آهن عملیاتی نشده است. البته به زعم او طرف عراقی هم برخلاف شواهد و مدارک، ایران را به کم‌کاری و انفعال در این زمینه متهم می‌کند. با این وصف تحلیلگر مسائل خاورمیانه ورود عربستان به این مقوله را به مثابه روشن‌کردن موتور تحرکات برای تکمیل خطوط ریلی ایران و همسایگان می‌داند؛ چراکه از منظر رحیمی نیا، ریاض مشوق خوبی برای بغداد، کویت و همچنین تهران خواهد بود. از طرف دیگر کارشناس مسائل بین‌الملل یادآور می‌شود که یکی از راهبردهای دولت سیزدهم موضوع تمرکز روی تکمیل کریدورهاست. بنابراین ایجاد این خط ریلی در مقام یک کریدور مواصلاتی و تجاری در حاشیه خلیج فارس عمل خواهد کرد که می‌تواند نفوذ ایران را تقویت کند.

اشاره مجتبی رحیمی نیا به یادداشت مهدی صفری، معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه است که هم‌زمان با دومین سالگرد انتخابات ۲۸ خرداد ۱۴۰۰، ذیل آن به تشریح اقدامات مهم دولت سیزدهم در احیای

به نظام ایران اجازه نمی‌دهد که برای حل این مشکل فرصت‌ها را از دست دهد».

تیموفیف با تردید خاطر‌نشان کرد: «برخی تبادل سبکناال‌های دیپلماتیک میان تهران و واشنگتن ممکن است، اما موانع زیادی وجود دارد. مانع اصلی این است که ایران هیچ تضمینی ندارد که آمریکایی‌ها در هر لحظه، نظر خود را تغییر ندهند. اگر آنها برخی تحریم‌ها را کاهش دهند، با یک ضربه قلم می‌توانند آنها را بازگردانند. یک چیز دیگر هم وجود دارد: بیشتر تحریم‌ها علیه ایران به‌طور قانونی، در آمریکا گنجانده شده است. رئیس‌جمهوری می‌تواند اجزای آنها را متوقف کند، اما نفر بعدی می‌تواند آنها را بازگرداند. این همان چیزی است که در مورد توافق هسته‌ای ایران اتفاق افتاد». به نظر می‌رسد جالب‌ترین مورد در توافق احتمالی، کاهش همکاری‌های نظامی ایران و روسیه باشد. سائین یادآور می‌شود که ایران متحد استراتژیک روسیه نیست و هر دو کشور به دلیل تحریم‌ها، در یک طرف قرار گرفته‌اند که آنها را متحد می‌کند. در ایران، بسیاری از مقامات مخالف نزدیک‌شدن به روسیه هستند و معتقدند این اتحادیه اروپاست که می‌تواند مشکلات را حل کند. سائین گفت: «اگر آمریکا حتی با کاهش نسبی تحریم‌ها موافقت کند، این به کاهش تورم و کاهش بی‌کاری کمک می‌کند». تیموفیف نیز تأکید کرد که عرصه تجارت مایل است تحریم‌ها برداشته یا کاهش یابد تا در بازارهای بین‌المللی کارآمدتر کار کنند. اما او افزود که منافع راهبردی در قالب برنامه هسته‌ای نیز وجود دارد که موضوع امنیت ملی است. تیموفیف همچنین گفت: «روسیه بازار بزرگی است که اکنون، در حال خالی‌شدن است. بعید است که دولت ایران به رغم همه وعده‌های واشنگتن، این منافع را قربانی کند».

منبع: رکنیوم (روسیه)

ریموندویل

RAYMOND WEIL
GENEVE

maestro collection

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran